

P9_TA(2023)0105

Administracja elektroniczna przyspieszająca cyfrowe usługi publiczne, które wspierają funkcjonowanie jednolitego rynku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie administracji elektronicznej przyspieszającej cyfrowe usługi publiczne, które wspierają funkcjonowanie jednolitego rynku (2022/2036(INI))

(C/2023/444)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z 19 kwietnia 2016 r. zatytułowany „Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020: Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji” (COM(2016)0179),
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 maja 2017 r. w sprawie planu działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 ⁽¹⁾,
- uwzględniając deklarację z Tallina w sprawie administracji elektronicznej, podpisaną 6 października 2017 r. na posiedzeniu ministerialnym podczas estońskiej prezydencji Rady UE,
- uwzględniając raport ONZ z 2022 r. dotyczący administracji elektronicznej,
- uwzględniając opracowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) podręcznik zarządzania administracją cyfrową dla e-liderów,
- uwzględniając deklarację berlińską z 8 grudnia 2020 r. w sprawie społeczeństwa cyfrowego i administracji cyfrowej opartej na wartościach,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące działań e-administracji dla przedsiębiorstw,
- uwzględniając komunikat Komisji z 19 lutego 2020 r. zatytułowany „Europejska strategia w zakresie danych” (COM(2020)0066),
- uwzględniając swoją rezolucję z 25 marca 2021 r. w sprawie europejskiej strategii w zakresie danych ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 9 marca 2021 r. zatytułowany „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 28 lipca 2022 r. zatytułowany „Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2022 r.” (SWD(2022)0205),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 37.

⁽³⁾ Dz.U. L 094 z 28.3.2014, s. 65.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 272 z 25.10.2019, s. 7.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (wersja przekształcona) ⁽⁶⁾ (dyrektywa w sprawie otwartych danych),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 ⁽⁸⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽⁹⁾,
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie ceł i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 952/2013 (COM(2020)0673),
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego zarządzania danymi (akt w sprawie zarządzania danymi) (COM(2020)0767),
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej (COM(2021)0281),
 - uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (COM(2021)0574),
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania (akt w sprawie danych) (COM(2022)0068),
 - uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia (COM(2022)0197),
 - uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego zatytułowane „GovTech Practices in the EU” [Praktyki GovTech w UE],
 - uwzględniając opracowanie Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej Parlamentu Europejskiego zatytułowane „Jednolity rynek cyfrowy a cyfryzacja sektora publicznego – GovTech i inne innowacje w zamówieniach publicznych”,
 - uwzględniając sprawozdanie grupy mędrców z marca 2022 r. w sprawie reformy unii celnej,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 04/2021 z 30 marca 2021 r. zatytułowane „Kontrole celne – niedostateczna harmonizacja szkodzi interesom finansowym UE”,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0065/2023),
- A. mając na uwadze, że efektywna cyfryzacja administracji publicznej zwiększa produktywność i odporność sektora publicznego ⁽¹⁰⁾, podwyższa jakość usług publicznych oraz umożliwia obniżenie kosztów i uwalnia potencjał biznesowy, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które są trzonem jednolitego rynku;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 56.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 057 z 18.2.2021, s. 17.

⁽¹⁰⁾ Zob. *The E-Leaders Handbook on the Governance of Digital Government* [podręcznik zarządzania administracją cyfrową dla e-liderów], 21 grudnia 2021 r., <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/ac7f2531-en.pdf?expires=1666604558&id=idcname=ocid194994-sum=2918CC03A7580BA51981657D68E9F7AF>

- B. mając na uwadze, że usługi publiczne powinny w pełni zaspokajać potrzeby użytkowników, powinny być dostępne online, w tym dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, oraz bazować na prostych i łatwych w użyciu narzędziach o wysokich standardach bezpieczeństwa oraz ochrony prywatności i danych;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241 ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności każde państwo członkowskie powinno przeznaczyć na transformację cyfrową 20 % środków ze swojego przydziału z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; mając na uwadze, że Komisja powinna odpowiednio oceniać i mierzyć rezultaty i korzyści dla obywateli i przedsiębiorstw wynikające z cyfryzacji;
- D. mając na uwadze, że zabezpieczona i zapewniająca ochronę prywatności tożsamość cyfrowa ma duże znaczenie dla interakcji osób prywatnych z rządami i przedsiębiorstwami na całym europejskim jednolitym rynku;
- E. mając na uwadze, że mimo tendencji do poprawy szacuje się, iż około 42 % Europejczyków nadal nie ma podstawowych umiejętności cyfrowych, trzeba zatem organizować kampanie informacyjne i szkolenia dla obywateli;
- F. mając na uwadze, że środki cyfrowe wprowadzone przez rządy w czasie pandemii COVID-19 w celu zorganizowania testów, szczepień lub rejestracji podróży uwytknęły zasadnicze znaczenie powszechnego dostępu do internetu i elektronicznych usług publicznych;
- G. mając na uwadze, że w 2019 r. rządowe zakupy towarów i usług w UE-27 stanowiły około 12 % wydatków publicznych, czyli 774 mld EUR;
- H. mając na uwadze, że dostępne i interoperacyjne dane w zamówieniach publicznych również pomogą zwalczać oszustwa, zwiększą przejrzystość oraz poprawią wyniki zamówień publicznych i współpracę transgraniczną;
- I. mając na uwadze, że około 250 000 agencji publicznych w UE wydaje około 14 % unijnego PKB na podstawie zamówień publicznych;
- J. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy w sprawozdaniu specjalnym na temat e-administracji zaleca Komisji ulepszenie ram wdrażania, by zachęcić państwa członkowskie do zakończenia wdrażania usług e-administracji oraz opracowania całościowej strategii skutecznego promowania usług administracji elektronicznej;

Administracja elektroniczna na jednolitym rynku cyfrowym

1. podkreśla, że doskonalenie jednolitego rynku wymaga transformacji cyfrowej, która zwiększy dostępność usług publicznych online; przypomina, że administracja elektroniczna powinna usprawnić świadczenie usług publicznych, zwiększyć zaangażowanie obywateli i otwartość sektora publicznego oraz zapewnić opartą na danych podstawę skuteczniejszej rozliczalności organów administracji publicznej; przypomina, że administracja elektroniczna ułatwia relacje z obywatelami, przedsiębiorstwami, pracownikami i jednostkami rządowymi, oraz z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie europejskiej tożsamości cyfrowej;
2. podkreśla, że transformacja cyfrowa powinna pomóc poprawić stanowienie prawa we wszystkich sektorach jednolitego rynku, umożliwiając opartą na dowodach ocenę obecnych i planowanych przepisów oraz skuteczniejsze wykrywanie braków w przepisach i nieuzasadnionych barier; wzywa Komisję i państwa członkowskie do korzystania z cyfryzacji i przedstawienia wymiernych wskaźników dotyczących oddziaływania i rezultatów projektów, regulacji i inwestycji;
3. podkreśla, że cyfryzacja powinna być nieodłącznym i zintegrowanym elementem każdej polityki rządowej i wszystkich procedur administracyjnych; uważa, że administracja elektroniczna powinna być podstawowym trybem funkcjonowania usług rządowych, a jednocześnie zapewniać pełną powszechną dostępność usług publicznych;
4. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dalej zachęcały do współpracy transgranicznej między organami administracji publicznej, w tym przez podnoszenie świadomości i kampanie z nagrodami, np. „Nagrody za udostępnianie i ponowne wykorzystywanie”⁽¹⁾;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/isa2/awards_en/.

5. jest głęboko przekonany, że dalszy rozwój cyfrowych usług publicznych może w znacznej mierze pomóc zmniejszać bariery administracyjne dla przedsiębiorców, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie do zdwojenia starań o dalszą cyfryzację usług publicznych;
6. przypomina, że zgodnie z zaleceniem Rady OECD w sprawie otwartego rządzenia (2017 r.) udział zainteresowanych stron w projektowaniu i świadczeniu polityki publicznej i usług może zwiększyć rozliczalność sektora rządowego, aktywność obywateli i ich wpływ na decyzje, tworzyć potencjał obywatelski, poprawić faktograficzną bazę kształtowania polityki, obniżyć koszty wdrażania oraz umożliwić wykorzystywanie szerszych sieci i ekosystemów do wprowadzania innowacji w kształtowaniu polityki i świadczeniu usług;
7. podkreśla potrzebę wymiany najlepszych praktyk z UE i innych krajów w dziedzinie realizacji, wdrażania i monitorowania strategii i planów dotyczących administracji elektronicznej; wzywa Komisję do gromadzenia, analizowania i publikowania najlepszych praktyk w zakresie administracji elektronicznej z państw członkowskich i innych krajów;
8. uważa, że usługi administracji elektronicznej należy stale aktualizować, by odzwierciedlały potrzeby obywateli; podkreśla, że przyjmowanie i wykorzystywanie uwag i informacji zwrotnych od użytkowników powinno być standardowym elementem metod pracy wszystkich organów administracji;
9. podkreśla, że świadczenie cyfrowych usług publicznych wiąże się z wykorzystywaniem danych osobowych, dlatego wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zwróciły szczególną uwagę na ochronę tych danych, zwłaszcza zaś danych wrażliwych, na przykład informacji medycznych i rejestrów wyborczych, oraz by zapewniły świadczenie cyfrowych usług publicznych spełniające wszystkie zapisy rozporządzenia o ochronie danych osobowych; podkreśla, że najwyższy poziom ochrony danych jest niezbędny, by zwiększyć zaufanie do instytucji i cyfrowych usług publicznych oraz wspierać korzystanie z tych usług;
10. podkreśla, że przetwarzając dane osobowe, rządy powinny zapewnić najwyższe standardy cyberbezpieczeństwa, by chronić osoby fizyczne przed niewłaściwym wykorzystaniem lub ujawnieniem takich danych, zwłaszcza w obliczu coraz bardziej niestabilnej międzynarodowej sytuacji politycznej czy ukierunkowanych ataków na rządowe strony internetowe; uważa, że powinno to obejmować oddzielenie i szyfrowanie wrażliwych kategorii danych, na przykład danych biometrycznych;
11. wzywa Komisję do gromadzenia informacji o technologiach, doświadczeniach, wnioskach i najlepszych praktykach dotyczących administracji elektronicznej podczas pandemii COVID-19, zwłaszcza w odniesieniu do dostępności i ochrony danych, oraz do ułatwiania wymiany tych informacji, by stworzyć odporne instytucje przygotowane na przyszłe kryzysy;
12. podkreśla, że w stosownych przypadkach należy utrzymać rozwiązania cyfrowe, uproszczone procedury administracyjne i środki, które zostały przyjęte i sprawdziły się podczas kryzysu związanego z COVID-19, zwłaszcza zaś możliwość załatwiania formalności drogą cyfrową;
13. podkreśla, że konektywność i stabilny zasięg internetu szerokopasmowego, zwłaszcza na wyspach i na obszarach wiejskich, ma kluczowe znaczenie dla rozwoju administracji elektronicznej; dlatego wzywa Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi zapewniła tworzenie niezbędnej infrastruktury dającej dostęp do internetu szerokopasmowego, w tym przez doprowadzenie światłowódów do gospodarstw domowych; przypomina o zobowiązaniach wszystkich państw członkowskich wynikających z części Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej odnoszącej się do obowiązku świadczenia usługi powszechnej dotyczących zapewnienia wszystkim gospodarstwom domowym dostępu szerokopasmowego; zachęca państwa członkowskie, by korzystały z możliwości świadczenia usługi powszechnej za pośrednictwem dostawców internetu mobilnego oraz dostawców usług stacjonarnych; wzywa państwa członkowskie do wzmożenia starań o ochronę infrastruktury, w tym kabli podmorskich;
14. zwraca uwagę, że nie można budować europejskiego jednolitego rynku cyfrowego, nie podnosząc umiejętności cyfrowych, zwłaszcza osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz członków społeczności będących w trudnej sytuacji gospodarczej; dlatego zachęca Komisję do zdecydowanej realizacji planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, w tym przez publikowanie najlepszych praktyk w poszczególnych państwach członkowskich i innych krajach oraz przez umożliwienie porównywania, monitorowania i oceny rezultatów polityki edukacji cyfrowej w UE; podkreśla znaczenie dopasowania systemów edukacji i pozaformalnego uczenia się w miejscu pracy do potrzeb rynkowych i społecznych;

15. przypomina, że monitorowanie cyfryzacji usług publicznych, w tym administracji elektronicznej, powinno dotyczyć również jej wpływu na użytkowników i długofalowych zmian w społeczeństwie, a sama cyfryzacja nie powinna być celem samym w sobie, lecz narzędziem do osiągnięcia lepszych wyników dla użytkowników; zwraca uwagę, że cyfryzacja powinna zredukować biurokrację i zapewnić szybsze, mniej wymagające finansowo i wydajniejsze usługi administracji publicznej;

16. z zadowoleniem przyjmuje ambitne cele cyfrowe określone w programie politycznym na 2030 r. zatytułowanym „Droga ku cyfrowej dekadzie”, uwzględniające różne krajowe warunki ramowe w poszczególnych państwach członkowskich; uważa, że chcąc osiągnąć te cele, państwa członkowskie muszą konsultować się i ściśle współpracować między sobą oraz z zainteresowanymi stronami; podkreśla znaczenie rocznego sprawozdania na temat stanu cyfrowej dekady, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o odpowiednich krajowych politykach, programach i inicjatywach oraz o ich wpływie na użytkowników;

17. uważa, że nie wykorzystujemy w pełni potencjału e-zdrowia, dlatego z zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja zamierza utworzyć europejską przestrzeń danych o zdrowiu; podkreśla ponadto, że elektroniczna dokumentacja medyczna może być niezwykle pomocna w pobudzaniu badań transgranicznych, transgranicznym świadczeniu opieki zdrowotnej i spełnieniu obietnicy danej obywatelom europejskim, że będą mieli dostęp do danych o swoim zdrowiu i będą mogli je udostępniać ponad granicami; podkreśla, że trzeba zapewnić najwyższy poziom ochrony danych w tej dziedzinie; uważa, że trzeba koniecznie zapewnić wysokie standardy ochrony i bezpieczeństwa w usługach e-zdrowia, co wymaga nadzoru przez człowieka; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by odpowiednio mierzyły rezultaty w celu zapewnienia korzyści obywatelom i stworzenia podstawy do porównań i wskazywania najlepszych praktyk;

18. zwraca uwagę, że celem e-sprawiedliwości jest poprawa i uproszczenie dostępu do informacji w wymiarze sprawiedliwości, a także wspieranie cyfryzacji transgranicznych postępowań sądowych i pozasądowych; zauważa jednak, że w czasie pandemii Covid-19 konsumenci i przedsiębiorcy mieli ograniczony dostęp do sądów; dlatego uważa, że europejską strategię i europejski plan działania w dziedzinie e-sprawiedliwości na lata 2019–2023 należy uzupełnić o plany dalszej cyfryzacji i dostosowania do ewentualnych przyszłych kryzysów, by zapewnić niezakłócony, odporny i przejrzysty dostęp do wymiaru sprawiedliwości, na przykład dzięki systemowi administracji elektronicznej;

19. podkreśla, że rozwiązania cyfrowe w postępowaniach egzekucyjnych mogą znacznie obniżyć koszty i przyspieszyć postępowania; wzywa Komisję, by oceniła, jak rozwiązania cyfrowe mogą zmniejszyć koszty postępowań egzekucyjnych ponoszone przez konsumentów;

20. uważa, że trzeba powiązać udział w procedurze konsultacji publicznych z systemem administracji elektronicznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły dostęp do procedury konsultacji publicznych za pośrednictwem cyfrowych usług publicznych;

21. zwraca uwagę, że osoby fizyczne przyzwyczyły się do zakupów i usług online, gdzie wystarczy kilka razy kliknąć, by zaspokoić daną potrzebę; podkreśla, że podczas pandemii COVID-19 niemal wszystkie działania przeniosły się do internetu, co ukształtowało oczekiwania dotyczące usług publicznych, które chcemy dziś znajdować online; uważa, że kontakty obywateli z administracją publiczną i jej służbami powinny spełniać ich oczekiwania, a przy tym należy dążyć do świadczenia usług wygodnie i wydajnie;

22. wzywa Komisję, by przedstawiła zalecenia, które pozwolą osobom fizycznym śledzić procedury administracyjne, które ich dotyczą, oraz umożliwią udział zainteresowanych stron w projektowaniu i świadczeniu usług administracji elektronicznej;

23. zauważa, że bardzo wielu mieszkańców Europy korzysta z urządzeń mobilnych, a duża część nie ma komputera stacjonarnego ani dużego laptopa; podkreśla, że urzędowe strony internetowe i usługi powinny być w pełni kompatybilne z przeglądarkami na urządzeniach mobilnych i z niewielkimi rozmiarami ekranu w większości urządzeń; zauważa również spadek liczby drukarek i zwraca się do organów administracji publicznej, by umożliwiły wypełnianie, podpisywanie i składanie formularzy bez konieczności ich drukowania;

24. zauważa, że ze względu na brak fizycznych kopii dokumentów sektora publicznego organy administracji publicznej muszą zapewnić bezpieczne przechowywanie dokumentów urzędowych w chmurze oraz przechowywanie ich tak długo, jak są do tego podstawy prawne, i nieusuwanie tych dokumentów, chyba że przez samych obywateli; podkreśla, że trzeba zapewnić rodzinom legalny dostęp do dokumentów urzędowych dotyczących zmarłych członków rodziny, w tym do dokumentów majątkowych, podatkowych i innych ważnych aktów;

Rola administracji elektronicznej w pobudzaniu działalności gospodarczej, zwłaszcza MŚP

25. podkreśla, że trzeba usunąć utrzymujące się bariery na jednolitym rynku i że lepszy dostęp do finansowania zachęci innowacyjne przedsiębiorstwa do wejścia na rynek i wzrostu oraz pobudzi konkurencję; uważa, że administracja elektroniczna mogłaby przyczynić się do przyspieszenia tych procesów; odnotowuje ponadto znaczenie transgranicznego dostępu unijnych przedsiębiorstw i konsumentów do informacji, procedur administracyjnych i usług wsparcia online; dlatego podkreśla, że trzeba zapewnić interoperacyjność, by uniknąć fragmentacji i umożliwić sprawne świadczenie usług cyfrowych na całym rynku wewnętrznym UE;
26. zwraca uwagę, że rejestry gruntów w państwach członkowskich nie są w pełni zcyfryzowane, a dane z tych rejestrów często nie odpowiadają faktycznemu statusowi nieruchomości, co prowadzi do problematycznych transakcji prawnych; apeluje o jak najszybsze ukończenie cyfryzacji rejestrów gruntów;
27. podkreśla rolę administracji elektronicznej w wydawaniu pozwoleń na budowę; uważa, że potrzebne są znaczne postępy w postaci uproszczenia wniosków o pozwolenie na budowę oraz skrócenia terminów ich wydawania na każdym etapie inwestycji, od pozwolenia na budowę do końcowego odbioru;
28. wzywa Komisję, by zachęcała do wzajemnego połączenia rejestrów przedsiębiorstw we wszystkich państwach członkowskich, z myślą o przejrzystości i dostępności aktualnych informacji o spółkach i beneficjentach rzeczywistych oraz sprawozdań finansowych;
29. przypomina, że bezprecedensowe inwestycje w cyfryzację, w tym w administrację elektroniczną, przyciągają niezgodne z prawem działania; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by umożliwiły przejrzysty i swobodny dostęp do publicznych danych, umów, dokumentów, baz danych, w tym do rejestrów przedsiębiorstw, sprawozdań finansowych spółek i informacji o beneficjentach rzeczywistych, co pomoże zwalczać korupcję, w tym niewłaściwe wykorzystywanie zasobów UE;
30. podkreśla ważną rolę GovTech w innowacyjności w dziedzinie administracji elektronicznej; wskazuje na jego główne aspekty: powszechnie dostępne usługi publiczne ukierunkowane na potrzeby obywateli, podejście do cyfrowej transformacji administracji obejmujące całą administrację publiczną oraz proste, wydajne i przejrzyste systemy administracji; zachęca państwa członkowskie do tworzenia programów GovTech wspierających przejrzystość, innowacje i korzyści dla użytkowników; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę rozwoju europejskiego rynku GovTech w programie „Cyfrowa Europa”, ze szczególnym uwzględnieniem MSP i przedsiębiorstw typu start-up;
31. popiera większą automatyzację wewnętrznych usług administracji publicznej oraz usług świadczonych między organami administracji, regulatorami i przedsiębiorstwami prywatnymi; podkreśla, że organy administracji publicznej muszą stworzyć interfejsy programowania aplikacji umożliwiające bezpośrednie przekazywanie danych za pomocą środków zautomatyzowanych lub innych;
32. popiera również tworzenie „poletek doświadczalnych” w sektorze publicznym w celu testowania nowych sposobów nawiązywania kontaktów z użytkownikami i rozwijania innowacji w dziedzinie administracji elektronicznej;
33. zachęca administrację, by w większym stopniu bazowała na danych i wykorzystywała dostępne dane do skutecznego przewidywania wymagań i potrzeb użytkowników oraz do dostosowywania się do nich, przy zachowaniu zgodności z RODO;
34. przypomina, że zgodnie z programem politycznym na 2030 r. zatytułowanym „Droga ku cyfrowej dekadzie” państwa członkowskie mają osiągnąć cel polegający na udostępnieniu online 100 % kluczowych usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorstw europejskich, co znacznie zmniejszy obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw oraz zwiększy jakość i efektywność usług publicznych;

Elektroniczne zamówienia publiczne i elektroniczne systemy celne

35. uważa, że pełny dostęp do danych dotyczących zamówień publicznych może znacznie poprawić uczciwość w sferze publicznej, wspierać innowacyjność i cele jednolitego rynku, a także zwiększyć przejrzystość i rozliczalność wydatków publicznych; dlatego wzywa Komisję, by rozważyła włączenie zamówień publicznych do wykazu zbiorów danych wysokiej wartości zgodnie z dyrektywą w sprawie otwartych danych, przy jednoczesnym poszanowaniu obowiązków ustawowych, w tym wymogów ochrony danych i poufności tajemnic handlowych; wzywa Komisję do oceny wydajności zasad zamówień publicznych pod kątem oszczędności czasu oraz do opublikowania najlepszych praktyk w tym zakresie;

36. podkreśla, że jednym z celów e-zamówień powinno być uproszczenie zadań instytucji zamawiających w czasie postępowania o udzielenie zamówienia oraz ułatwienie przedsiębiorstwom udziału w nich, a jednocześnie zwiększenie wydajności i rozliczalności zamówień publicznych; uważa, że przydatna może tu być interoperacyjność systemów zamówień publicznych i systemów otwartych danych;

37. podkreśla, że trzeba lepiej oceniać rezultaty, postępy i oddziaływanie polityki otwartych danych; zauważa, że z perspektywy organów administracji publicznej kluczowe znaczenie ma wspieranie inwestycji w otwieranie zasobów danych sektora publicznego w oparciu o solidne uzasadnienie biznesowe, aby przedstawić jasne propozycje dotyczące wartości oraz potencjalne korzyści wynikające z ułatwiania korzystania z otwartych danych, a także pokazać w oparciu o narzędzia oceny ex post, jak można wdrażać takie korzyści;

38. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą utworzenia europejskiej przestrzeni danych na potrzeby zamówień publicznych jako podstawę przyszłej strategii dotyczącej danych na potrzeby zamówień publicznych; uważa, że lepsze upublicznianie danych o zamówieniach publicznych powyżej i poniżej progów unijnych, a także lepsza jakość oraz ujednolicenie źródeł i formatów danych szczególnie pomogą Komisji w realizacji tego zadania;

39. odnotowuje 12 wskaźników dotyczących zamówień publicznych w tabeli wyników jednolitego rynku; wzywa Komisję, by regularnie wskazywała najlepsze praktyki w celu poprawy ogólnego wyniku państw członkowskich, w tym w zakresie e-zamówień i innowacji cyfrowych; podkreśla, że trzeba też mierzyć wyniki cyfryzacji w skali światowej, by właściwie ocenić poczynione postępy; wzywa Komisję, by regularnie mierzyła wyniki strategii na rzecz administracji elektronicznej według wskaźników międzynarodowych oraz by wskazywała mocne i słabe strony Unii;

40. wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w całościowym wprowadzaniu formularzy elektronicznych Tenders Electronic Daily (TED), w tym przez zachęcanie państw członkowskich, by korzystały z tych formularzy do publikowania danych o całym cyklu udzielania zamówienia, w tym poniżej progów unijnych i spoza zakresu obowiązkowego;

41. zwraca uwagę, że oprócz odpowiedniej infrastruktury technicznej, narzędzi i norm przejście na kompletny system e-zamówień wymaga inwestycji w szkolenia i budowanie zdolności nabywców publicznych;

42. uznaje znaczenie zamówień publicznych na innowacyjne rozwiązania i zachęca państwa członkowskie, by włączały je do ogólnych przepisów dotyczących elektronicznych zamówień publicznych; wzywa państwa członkowskie, by poprawiły interoperacyjność systemów zamówień publicznych, w razie potrzeby wdrażały zaawansowane technologie oraz zapewniły zgodność z przyszłymi przepisami;

43. zauważa, że nadużycie polegające na składaniu odwołań wyłącznie w celu przedłużenia procedur udzielania elektronicznych zamówień publicznych powoduje niepewność prawną i utrudnia inwestycje na jednolitym rynku; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by oceniły, na ile ten instrument prawny jest nadużywany, oraz by zastanowiły się, jak temu zaradzić, przy pełnym zagwarantowaniu prawa do odwołania;

44. odnotowuje potencjał otwartego oprogramowania w suwerenności cyfrowej Europy i zapobieganiu uzależnieniu od jednego dostawcy, przez umożliwienie udostępniania i ponownego wykorzystywania rozwiązań informatycznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby monitorowały i publicznie udostępniały organom administracji publicznej dane o wykorzystaniu technologii otwartego oprogramowania;

45. uważa, że elektroniczne procedury celne odgrywają kluczową rolę w cyfryzacji usług publicznych, są zatem korzystne dla przedsiębiorstw działających na jednolitym rynku, a także dla konsumentów; uważa, że elektroniczne procedury celne mogą pomóc w dobrym funkcjonowaniu jednolitego rynku cyfrowego oraz w skuteczniejszej wymianie danych między organami państw członkowskich;

46. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji ze śródkresowej oceny wykonania rozporządzenia (UE) nr 952/2013⁽¹²⁾ ustanawiającego unijny kodeks celny; wzywa państwa członkowskie, by eliminowały zagrożenia dla uporządkowanego i terminowego wdrażania systemów elektronicznych związanych z wprowadzaniem i przywozem towarów oraz transeuropejskich systemów tranzytu i wywozu, oraz by do 2025 r. wdrożyły i w pełni zintegrowały systemy elektroniczne, o których mowa w unijnym kodeksie celnym;

(12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (wersja przekształcona) (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Ku nowej strategii na rzecz administracji elektronicznej

47. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, by utworzyć europejskie przestrzenie danych w różnych sektorach, w tym w ochronie zdrowia, w wymiarze sprawiedliwości i w zamówieniach publicznych; uważa, że zasadnicze znaczenie ma interoperacyjność tych przestrzeni, by konsumenci i przedsiębiorcy, zwłaszcza MŚP, mogli w pełni wykorzystywać ich potencjał; zwraca uwagę, że interoperacyjność przestrzeni danych powinna być punktem wyjścia wszystkich przyszłych strategii cyfryzacji; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym wniosek ustawodawczy Komisji, który powinien zapewnić interoperacyjność przestrzeni danych na jednolitym rynku europejskim;
48. podkreśla, że cyfrowa administracja publiczna powinna być inkluzywna oraz domyślnie łatwo i w pełni dostępna dla osób o różnych potrzebach, na przykład dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, społeczności będących w trudniejszej sytuacji ekonomicznej i innych; podkreśla, że aplikacje administracji elektronicznej powinny być dostosowane do przyszłych wyzwań i łatwe do zrozumienia oraz mieć funkcjonalne i proste interfejsy; wzywa państwa członkowskie do dołożenia wszelkich starań, aby nikt nie został pominięty; przypomina państwom członkowskim o ich obowiązkach wynikających z aktu w sprawie dostępności sieci, a zarazem zachęca je do wykraczania poza określone w nim wymogi minimalne;
49. podkreśla znaczenie zasady „domyślnej cyfrowości”, która oznacza, że należy preferować wariant cyfrowego świadczenia usług przez organy administracji publicznej; podkreśla jednocześnie, że trzeba wspierać tych użytkowników, którzy nie są w stanie lub nie chcą korzystać ze wszystkich procedur administracji publicznej w internecie; zwraca się do wszystkich rządów o zapewnienie dostępności służb pomagających tym użytkownikom w procedurach administracyjnych mimo ograniczeń; podkreśla, że administracja elektroniczna nie powinna prowadzić do wykluczenia jakichkolwiek użytkowników;
50. podkreśla, że rozwój i używanie sztucznej inteligencji (AI) w administracji elektronicznej mogą wiązać się zarówno z zagrożeniami, jak i z korzyściami; zaznacza, że ludzie muszą nadal odgrywać kluczową rolę w podejmowaniu decyzji i móc uchylać lub odwracać decyzje zautomatyzowane; odnotowuje frustrację obywateli spowodowaną nierozwiązywalnymi błędami w formularzach wprowadzania danych na urzędowych stronach internetowych, uniemożliwiającymi złożenie formularza online;
51. zwraca się do państw członkowskich o dopilnowanie w miarę możliwości, aby ich ramy prawne wspierały i umożliwiały korzystanie z rozwiązań cyfrowych, w tym stosowanie podpisów cyfrowych i składanie cyfrowych kopii dokumentów zamiast oryginalnych dokumentów w postaci fizycznej;
52. podkreśla znaczenie rozwoju cyfrowych usług publicznych przyjaznych dla środowiska, zrównoważonych już na etapie projektowania i interoperacyjnych; uważa, że usługi administracji elektronicznej mogą przynieść korzyści dla środowiska, jeśli opierają się na cyfrowej infrastrukturze, procesach i oprogramowaniu o zrównoważonym i energooszczędnym charakterze;
53. przyjmuje do wiadomości ustalenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie administracji elektronicznej, a zwłaszcza to, że Trybunał stwierdził, iż Komisja nie oceniła świadomości przedsiębiorstw na temat dostępnych usług administracji elektronicznej i nie przeanalizowała potrzeb w tym obszarze, choć jest to kluczowy krok w kierunku upowszechnienia usług administracji elektronicznej; wzywa Komisję, by bezzwłocznie zastosowała się do zaleceń trybunału;
54. przyznaje, że trzeba przeanalizować realizację planu działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020, by przekonać się co do jego skuteczności i rezultatów; wzywa Komisję, by informowała Parlament o postępach w realizacji tego planu;
55. zachęca państwa członkowskie, by realizowały zaplanowane działania polityczne i osiągały cele pięcioletnie określone w deklaracji z Tallina z 2017 r.; ponadto zachęca państwa członkowskie, by przyspieszyły starania o osiągnięcie celów, których jeszcze nie osiągnięto, aby usprawnić wspólne działania i dalszy rozwój cyfrowy;
56. podkreśla znaczenie ciągłości europejskiej polityki administracji elektronicznej; wzywa Komisję, by zaproponowała nowy oparty na dowodach długoterminowy plan działania na rzecz administracji elektronicznej wraz z ilościową oceną kosztów i korzyści, wskaźnikami i celami, mający przynieść rezultaty dla ludzi i zapewnić przygotowanie nowoczesnej administracji publicznej na erę cyfrową;
57. przypomina, że wydatki publiczne na cyfryzację usług publicznych powinny przynosić skutki i zapewniać użytkownikom jak największą wartość; podkreśla, że należy zatem monitorować i doskonalić zasady dobrego zarządzania w dziedzinie finansów oraz planować, publikować i monitorować krajowe i europejskie wydatki na cyfryzację;

58. podkreśla, że największa liczba interakcji między użytkownikami a władzami ma miejsce na szczeblu lokalnym i regionalnym; uważa, że szczególną uwagę i wsparcie należy ukierunkować na samorządy lokalne, które często nie mają środków finansowych, by w pełni przyjąć rozwiązania administracji elektronicznej; podkreśla, że powinien to być kluczowy element każdego przyszłego planu działania na rzecz administracji elektronicznej;

59. uważa, że nowa strategia na rzecz administracji elektronicznej powinna służyć włączeniu zasady jednorazowości, która uprości kontakty z organami publicznymi, umożliwiając podmiotom publicznym wzajemną wymianę danych, by informacje wystarczyło wprowadzić tylko raz; podkreśla, że zasada jednorazowości zmniejszy obciążenia administracyjne zarówno dla osób prywatnych, jak i dla przedsiębiorstw, ponieważ już dostarczone informacje będzie można ponownie wykorzystać, a organy publiczne będą mogły komunikować się ze sobą, co ogólnie ułatwi procedury, również transgraniczne;

60. odnotowuje problem braku ekspertów ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w sektorze publicznym i potrzebę konkurencji o wyszkolonych pracowników z sektorem prywatnym; zwraca się do Komisji o uwzględnienie tej kwestii i o pomoc w określeniu potencjalnych sposobów zachęcania specjalistów ICT do pracy w sektorze publicznym;

61. z zadowoleniem przyjmuje prace Komisji nad platformą „JoinUp” i europejskimi ramami interoperacyjności; uważa, że dzielenie się narzędziami, wymiana najlepszych praktyk i wspólne projekty dotyczące oprogramowania realizowane przez różne organy administracji mogą obniżyć koszty i przyspieszyć cyfryzację; podkreśla, że należy przeprowadzić przegląd europejskich ram interoperacyjności w wersji 3 z 2017 r. oraz wkrótce zaproponować ich nową wersję 4; z zadowoleniem przyjmuje prace nad europejskimi ramami interoperacyjności dla inteligentnych miast i społeczności (EIF4SCC);

o

o o

62. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
